

Posudek na bakalářskou práci Věry Chudomelové Dějiny Ústavu pro jazyk český ČSAV

Bakalářská práce Věry Chudomelové se zabývá tématem, které na katedře PVH AS není zcela obvyklé. Autorka si vzhledem ke svému předchozímu studiu zvolila Ústav pro jazyk český AV ČR, kde je sama zaměstnána.

Práce ovšem začíná kapitolou věnovanou předchůdcům ústavu, Kanceláři slovníku jazyka českého a Ústavu pro jazyk český při České akademii věd a umění. Pokračuje založením ústavu a podrobným líčením jeho organizační struktury. Jednotlivé kapitoly jsou členěny podle oborů lingvistiky a tomu odpovídajících oddělení ústavu. S využitím své lingvistické kvalifikace si autorka všímá celkového vědeckého a badatelského zaměření ústavu a vědeckých výkonů všech oddělení. Stranou pozornosti nezůstávají ani významné ediční podniky, které se v ústavu během uvedeného období uskutečnily. Čtenář získá také informace o personálním obsazení vedoucích funkcí na rovině ústavu i jednotlivých oddělení. Práce obsahuje i důkladný přehled mezinárodních kontaktů ústavu, které se od šedesátých let začaly rozvíjet, aby ovšem v desetiletích následujících byly znovu omezovány. Součástí práce je i obsáhlá příloha poskytující základní přehled o archivním fondu Ústavu pro jazyk český, který je uložen v Archivu AV ČR.

Právě z dokonalé znalosti tohoto fondu autorka vycházela. Prokázala obdivuhodnou vytrvalost, s níž tento rozsáhlý archivní soubor prošla a provedla jeho základní soupis. Ten bude mimochodem jistě sloužit jako podklad pro jeho vlastní archivní zpracování. Lze konstatovat, že fond ÚJČ v současné době zná téměř dokonale. Autorka se seznámila i se základní literaturou, která k tématu vyšla a pro svoji práci ji dokázala využít. Většinou se přitom jedná o drobnější texty v odborných periodikách nebo sbornících, k nimž nebylo vždy snadné se dostat.

Práce podává formou přístupnou i pro laika v oboru jazykovědy zevrubný přehled o vědecké činnosti ÚJČ. Klade důraz na „vnitřní život“ instituce. Ústav však působil v určitém kontextu, který tvořilo jednak jeho začlenění do ČSAV a jednak obecné požadavky kladené na něj v duchu celkového společensko-politického vývoje a atmosféry. Těmto otázkám autorka bohužel věnuje pozornost výrazně menší. Předmět svého zájmu tak líčí do značné míry bez jeho určujícího institucionálního i ideového pozadí. Domnívám se, že práci by prospěla analýza poměru vedení ústavu a ČSAV. Ta by umožnila charakterizovat ústav nejen jako vědeckou instituci samu o sobě, ale jako součást většího celku. Pak by bylo možné dospět ke zjištění, jak vedoucí orgány ČSAV řídily činnost ÚJČ a jak případně naopak mohl ústav ovlivňovat rozhodující procesy na celoakademické úrovni. Stejně tak mohu vyslovit jisté

politování nad tím, že autorka více nesledovala otázku, jak se měnící společenské hodnoty a preference promítaly do badatelského zaměření ústavu. Cennou, bohužel však ojedinělou ukázkou, je například badatelský úkol, podle kterého měl ústav zpracovat hornické názvosloví.

Navzdory těmto nedostatkům, o nichž jsme v průběhu vzniku bakalářské práce hovořili a které autorka neodstranila zčásti jistě i kvůli svému velkému pracovnímu vytížení, lze práci kol. Chudomelové doporučit k obhajobě. Navrhuji hodnotit ji stupněm velmi dobře s tím, že konečná známka vyplyne z průběhu obhajoby.

V Kolíně 22.6.2008

v